

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - בשלה סה:

ויבא עמלק - אמר רבי שמעון, סוד החכמה באן. מוגזרת תדין הקששה בא הקרב הזה. והקרב הזה נמצא למעלה ולמטה. ואין לך דבר בתורה שאין בו סודות עליונים של חכמה שנקשרים לשם הקדוש. כפיכחול אמר הקדוש ברוך הוא: כשישראל צדיקים למטה, מתגבר הכח שלי על הכל. וכשלא נמצאים צדיקים, כפיכחול מתישבים הכח שלמעלה, ומתגבר הכח של תדין הקששה. בא ראה, בשעה שהטאו ישראל למטה, מה פתוב? ויבא עמלק וילחם עם ישראל. בא לקטרג תדין נגד הרחמים, שהכל נמצא למעלה ולמטה. ברפידם - ברפוי ידים, שרפו ידיהם מתורת הקדוש ברוך הוא, כפי שבארנו. אמר רבי יהודה, פעמים נלחם עמלק בישראל; פעם אחת באן, ואחת שכתוב (במדבר יד) וירד העמלקי והכנעני וגו'.

אמר רבי שמעון, למעלה ולמטה היה קטרוג של הקדוש ברוך הוא למעלה - כמו שנתבאר. למטה היה בקדוש-ברוך-הוא, שהיו לוקחים אנשים וגזרים את הערלה (האות) של הרשם הקדוש, ולוקחים אותם וזורקים אותם למעלה ואומרים: קח לך מה שרצית; ועל כל פנים הכל היה של הקדוש ברוך הוא (הקבלנה). ויאמר משה אל יהושע בהר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. וכי מה ראה משה שסלק עצמו מהקרב הראשון שצוה הקדוש ברוך הוא? אלא משה, אשרי חלקו, שהתבונן וידע את עשר הדבר. אמר משה, אני אומין עצמי לאותו קרב שלמעלה, ואתה יהושע הומן עצמו לקרב שלמטה.

והינו מה שכתוב, והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל; ישראל שלמעלה. ולכן סלק משה את עצמו מהקרב שלמטה, כדי להודג בקרב שלמעלה ויהיה נצחון על ידו.

אמר רבי שמעון, וכי קל הוא בעיניך הקרב הזה של עמלק? בא ראה, מיום שנברא העולם עד לאותו זמן, ומאותו זמן עד שביא מלך המשיח, ואפלו בימי גוג ומגוג, לא ימצא כמותו. לא בשביל החילות החזקים והרבים, אלא משום שבכל הצדדים של הקדוש ברוך הוא היה.

ויאמר משה אל יהושע, למה ליהושע ולא לאהרן, והרי באתו זמן היה נער, שכתוב (שמות לג) ויהושע בן נון נער, והיו בישראל חזקים מפונז? אלא שמושה התבונן בהכמה וידע. מה הוא ראה? ראה את סמא"ל שהיה יורד מהצד שלמעלה לסוע לעמלק שלמטה. אמר משה, ודאי נראה באן קרב קשה.

יהושע באתו זמן נמצא בדרגה יותר עליונה. אם תאמר שנמצא באתו זמן בשכינה - לא כן! שהרי במושה נלקחה ונאחזה. נמצא שיהושע נאחו למטה מפונה, וכמה? באתו

ויבא עמלק, אמר רבי שמעון, רוא דחכמתא הכא, מוגזרת דינא קשיא, קא אתיא קרבא דא. וקרבא דא אשתכח לעילא ותתא. ולית לך מלה באורייתא, דלא אית בה רזין עליון דחכמתא, דמתקשרין בשמא קדישא. כפיכחול, אמר קודשא ברוך הוא, כד ישראל אינון ופאין לתתא, אתגבר חילא דילי על כלא. וכד לא אשתכחו ופאין, כפיכחול, מתישין חילא דלעילא, ואתגבר חילא דדינא קשיא.

תא חזי, בשעתא דחבו ישראל לתתא, מה בתיב, ויבא עמלק וילחם עם ישראל, אתא לקטרגא דינא ברחמי. דכלא אשתכח לעילא ותתא. ברפידם: ברפוי ידים, דרפו ידיהון מאורייתא דקודשא ברוך הוא, כמה דאוקימנא. אמר ר' יהודה, תרי זמני אגח קרבא עמלק בישראל, חד הכא. וחד דכתיב, (במדבר יד) וירד העמלקי והכנעני וגו'.

אמר ר' שמעון, לעילא ותתא. קטרוגא דקודשא ברוך הוא הוה, לעילא כמה דאתמר. לתתא בקודשא ברוך הוא הוה, דהוה נכפי לגברי, וגזרי לון ערלתא (ס"א אתא) דרשימא קדישא, ונטלי להו וארמו לון לעילא, ואמרי טול לך מה דאתרעית. ועל כל פנים דקודשא ברוך הוא הוה (כל קובלנא כלא) (ס"א קבלא) כלא. (שמות יז) ויאמר משה אל יהושע בהר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. וכי מה חמו משה, דסליק גרמיה, מחאי קרבא קדמא דקודשא ברוך הוא פקיד. אלא משה ופאה הולקיה, דאסתכל וידע עקרא דמלה. אמר משה, אגא אומין גרמי להחוא קרבא דלעילא, ואת יהושע זמין גרמך לקרבא דלתתא.

והינו כתיב, והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל; ישראל דלעילא. ובגין כך סליק משה גרמיה מהקרבא דלתתא, בגין לאודרא בקרבא דלעילא, ויתנצח על ידו.

אמר ר' שמעון, וכי קלה היא בעיניך, קרבא דא דעמלק. תא חזי, מן יומא דאתברי עלמא, עד החוא זמנא, ומחחוא זמנא, עד דייתי מלכא משיחא, ואפילו ביומוי דגוג ומגוג, לא ושתכח פותיה. לא בגין חילון תקיפין וסגיאיו, אלא בגין דבכל סטרין דקודשא ברוך הוא הוה.

ויאמר משה אל יהושע, אמאי ליהושע, ולא לאהרן, והא בהחוא זמנא רביא הוה, דכתיב, (שמות לג) ויהושע בן נון נער, וכמה הוה בישראל תקיפין מיניה. אלא משה בהכמתא אסתכל וידע. מאי חמא. חמא לסמאל דהוה נחית מסטרא דלעילא, לסועא לעמלק לתתא. אמר משה, ודאי קרבא הכא תקיפא אתחזי.

יהושע בהחוא זמנא בדרגא עלאה יתיר אשתכח. אי תימא דבשכינתא אשתכח בהחוא זמנא לאו הכי, דהא במושה אתנסיבת ואתאחרת, אשתכח יהושע דאתאחד לתתא מיניה.

מקום שנקרא נער.

והינו מה שאמר רבי יהודה, מה זה שכתוב (ישעיה לג) עיניך תראינה ירושלים נוה שאנן אהל כל יצען כל יפע ותדתינו לנצה. ירושלים - ירושלים שלמעלה, שנקראת אהל כל יצען, שלא תמצא יותר ללכת לנלות. וזהו סוד הכתוב והושע בן נון נער. ודאי נער. לא ימוש מתוך האהל, אותו שנקרא אהל כל יצען. מלמד שבכל יום ויום היה יונק מהשכינה כמו אותו הנער שלמעלה, לא ימוש מתוך האהל, ויונק ממנה תמיד. כך נער זה שלמטה לא ימוש מתוך האהל ויונק ממנה תמיד.

לכן, בשראה משה את סמא"ל יורד לסיע לעמלק, אמר משה, ודאי נער זה יקום בנגדו וישלט עליו לנצה אותו. מיד - ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא להם בעמלק. שלף הקרב הזה שלמטה, ואני אודרו לקרב שלמעלה. בחר לנו אנשים - צדיקים בני צדיקים, שראויים ללכת עמו.

אמר רבי שמעון, בשעה שיצא יהושע נער, התעורר הנער שלמעלה והתתקן בכמה תקונים, בכמה בלי זין שהתקינה לו אמו לקרב הזה לנקם את נקמת הברית, והינו מה שכתוב (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית. וזהו סוד הכתוב ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב. לפי חרב ודאי, ולא לפי רמחים וכלי זין, אלא בחרב ודאי היא, זו שנקראת חרב נקמת נקם ברית.

ומשה התתקן לקרב שלמעלה. וידי משה כבדים, כבדים ממש, נכבדים, קדושים, שלא נטמאו לעולמים. נכבדים שראויים לערוך בהם קרב שלמעלה. ויחזו אבן וישומו תחתיו וישב עליה, משום שישאל שריונים בצער, ויהא עמהם בצערם.

ואחרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה וגו'. מה זה תמכו בידיו? אמונה. [אמונה, אמונה ודאי] וכי על שאחרן וחור תמכו את ידיו, היו ידיו אמונה? אלא משה עשה הפל בהקמה מה שעשה. אחרן וחור - זה מצדו וזה מצדו, וידיו באמצע, ולכן ויהי ידיו אמונה, אמונה. אחרן בדי שיתעורר הצד שלו, וחור בדי שיתעורר הצד שלו, והיו אזוהים בידיו מפאן ומפאן, שימצא סיוע שלמעלה. והיה באשר ירים משה ידו וגבר ישראל. באשר ירים - שזקף ימין על שמאל, והתפון בפרישת ידיו. וגבר ישראל - ישראל שלמעלה (תפארת). ובאשר יניח ידו וגבר עמלק - בשעה שישראל למטה שוככים בתפלגתם, לא יכולים ידי משה לעמוד בקופות, וגבר עמלק. מפאן למדנו, אף על פי שהכחן פורם את ידיו בקרבן בדי לתקן את עצמו בכל - ישראל צריכים להמצא עמו בתפלותיהם.

ובמה. אמר ר' שמעון, בהחזא אתר, דאתקרי נער.

והינו דאמר רבי יהודה, מאי דכתיב, (ישעיה לג) עיניך תראינה ירושלים נוה שאנן אהל כל יצען כל יפע ותדתינו לנצה. ירושלים: ירושלים דלעילא, דאתקרי אהל כל יצען, דלא ישתבב תיר למחך בגלותא, ודא הוא רזא דכתיב, והושע בן נון נער. נער ודאי. לא ימוש מתוך האהל, ההוא דאתקרי אהל כל יצען. מלמד דבכל יומא ויומא, חוה יניק משכינתא, כמה דהחזא נער דלעילא, לא ימוש מתוך האהל, ויניק מניה תדירא. כך האי נער (דף ס"ו ע"א) דלתתא לא ימוש מתוך האהל, ויניק מניה תדירא.

בגין כך, כד חזא משה, לסמא"ל, נחית לסיעא לעמלק, אמר משה, ודאי האי נער יקום לקבליה, וישלט עליה, לנצהא ליה. מיד ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא להם בעמלק, דילך האי קרבא דלתתא, ואנא אודרו לקרבא דלעילא. בחר לנו אנשים, ודאי בני זכאי, דיתחזון למחך עמו.

אמר רבי שמעון, בשעתא הנפיק יהושע נער. אתער נער דלעילא, ואתתקן בכמה תיקונים בכמה זייניו, דאתקינת ליה אמיה, לקרבא דא, לנקמא נוקמא דברית. והינו דכתיב, (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית, ודא הוא רזא דכתיב, ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב. לפי חרב ודאי, ולא לפום רומחיו וזייניו, אלא בחרב ודאי היא, האי דאתקרי חרב נקמת נקם ברית.

ומשה אתתקן לקרבא דלעילא, וידי משה כבדים: כבדים ממש, יקיריו, קדושו, לא אסתאבן לעלמין. יקרין דאתחזון לאנחא בהו קרבא דלעילא. ויחזו אבן וישומו תחתיו וישב עליה, בגין דישראל שריון בצערא, ויהא עמהו בצעריהו.

ואחרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה וגו', מאי תמכו בידיו. אמונה. (אמונה, מחימונתא ודא) וכי על דאחרן וחור תמכו לידיו, חוה ידיו אמונה. אלא, משה פלא בהכמתא עביר מה דעביר. אחרן וחור, דא מסטרא דיליה, ודא מסטרא דיליה, וידיו באמצעיתא, ועל דא ויהי ידיו אמונה, מחימונתא. אחרן בגין דיתער סטרא דיליה, (חוקת קל"א ע"ב) וחור בגין דיתער סטרא דיליה, וחור אחידן בידיו מפאן ומפאן, דאשתבבא סיועא דלעילא. (שמות יז) והיה באשר ירים משה ידו וגבר ישראל. באשר ירים: דזקוף ומינא על שמאלא, ואתפון פרישו דידיו. וגבר ישראל: ישראל דלעילא. ובאשר יניח ידו וגבר עמלק, בשעתא דישראל לתתא, משתכבין מצלותא, לא יכלין ידי משה למקם בזקיפו, וגבר עמלק. מפאן אוילפנא, אף על גב דכהנא פריש ידיו, בקרבנא לתקנא גרמיה בבלא ישראל בעיניו לאשתבבא מצלותהו, עמיה.

תורה ו

לשון רבנו זכרוננו לברכה

ויאמר יי אל משה קרא את יהושע וכו': (דברים לא)

א כי צריך כל אדם למעט בכבוד ולתקנות בכבוד המקום, כי מי שרודף אחר הכבוד אינו זוכה לכבוד אלקים, אלא לכבוד של מלכים, שנאמר בו (משלי כה): כבוד מלכים חקר דבר; והכל חוקרים אחריו ושואלים: מי הוא זה ואיזהו, שחולקים לו כבוד הזה, וחולקים עליו, שאומרים שאינו ראוי לכבוד הזה. אבל מי שפורח מן הכבוד, שממעט בכבוד עצמו ומרבה בכבוד המקום – אזי הוא זוכה לכבוד אלהי, ואז אין בני-אדם חוקרים על כבודו, אם הוא ראוי אם לאו, ועליו נאמר (שם): כבוד אלקים הסתר דבר; כי אסור לחקר על הכבוד הזה:

ב ואי אפשר לזכות לכבוד הזה אלא עלידי תשובה. ועקר התשובה – פשיטת מע בזיונו ידם וישתק, כי לית כבוד בלא כ"ת. והכ"ת הוא פתח, בחינת אהיה, בחינת תשובה, כי אהיה דא אנא זמין למחוי, הינו קדם התשובה, עדין אין לו הויה, כאלו עדין לא נתהוה בעולם, כי טוב לו שלא נברא משנברא, וכשבא לטהר את עצמו ולעשות תשובה, אז הוא בבחינת אהיה, הינו שיהיה לו הויה בעולם, הינו אנא זמין למחוי. וזה בחינת פתח, כי פתח לשון המתנה, בחינת תשובה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (יומא לה: לט): הפא לטהר מסייעין לו. משל לאחד, שבא לקנות אפרסמו, אומרים לו: המתן וכו'. וזה בחינת פתח, כמו שכתוב (איוב לו): פתח לי זעיר ואחנה; אבל קדם התשובה אזי בחינת אהיה בהסתרת פנים ממנו, כי עדין לא הכין את עצמו למחוי בעולם, והסתרת פני אהיה גימטריא דם*, הינו שפרכות דמים ובזיונות, על שם (שמואל"א ב): ובני יקלו; כי עדין הדם שבחלל השמאלי שבלב, ששם מדור היצר הרע, כמו שכתוב (קהלת ו): ולב כסיל לשמאלו; עדין הוא בתקף ועז, ובשביל זה באין עליו בזיונות ושפרכות דמים, כי זה בחינת הסתרת והחזרת פני אקו"ה, גימטריא דם. ותקון לזה – שיהפך דם לדם, שיהיה מן השומעים הרפתם ואינם משיבים, ולא ידקדק על בזיון כבודו; ובשמנים דם לה, אז תקדוש ברוך-הוא מפיל לו חללים, כמו שכתוב (תהלים לו): דום לה' והתחולל לו והוא יפיל לך חללים (כמו שדרשו רבותינו ז"ל גטין ז), הינו: ולבי חלל בקרבי (תהלים קט), הינו עלידידות נתמעט הדם שבחלל השמאלי, וזה בחינת זכיחת היצר הרע, ועלידידות זוכה לכבוד אלקי, כמו שכתוב (שם נ): זכה תודה יכבדנני; ודרשו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין מג): על זכיחת היצר הרע:

ג וצריך לאחז תמיד במדת התשובה, כי מי יאמר זכיתי לבי, טהרתי מחטאתי (משלי כ); כי בשעה שאדם אומר: חטאתי,

עויתי, פשעתי – אפלו זה אי אפשר לומר כבר ללב בלי פניה, (וזהו: מי יאמר זכיתי לבי, טהרתי מחטאתי, הינו מי יוכל לומר, שלבו נד וטהור מפניות, אפלו בשעה שאומר: חטאתי וכו'. וזהו: מי יאמר וכו'; טהרתי מחטאתי, הינו שיהיה טהור מן ה"חטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר, כי גם אז אינו נד וטהור בלי פניות כנ"ל). נמצא, שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה, הינו על "חטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר, כי עליו נאמר (ישעיהו כט): בשפתיו כבדוני; כי עלידי תשובה זוכה לכבוד ה'; ולבו רחוק ממני. ואפלו אם יודע אדם בעצמו, שעשה תשובה שלמה, אף על-פי-כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה, כי מתחלה, בשעשה תשובה, עשה לפי השגתו, ואחר-כך בודאי בשעשה תשובה, בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את השם ותברך. נמצא לפי השגתו שמשוג עכשו, בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת גשמייות, נמצא שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה, על שהתגשם את רוממות אלקותו. וזה בחינת עולם הבא, שיהיה פלו שבת, הינו פלו תשובה, כמו שכתוב (דברים ל): ושבת עד ה' אלקיך; כי עקר עולם הבא הוא השגת אלקותו, כמו שכתוב (ירמיהו לא): וידעו אותי למקטנם ועד גדולם. נמצא, בכל עת שישגו השגה יתרה, אזי יעשו תשובה על ההשגה הראשונה.

וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שם בסנהדרין): כל הזוכח את יצרו – הינו בחינת תשובה, בחינת: ולבי חלל בקרבי, בחינת דם לה', בחינת אקו"ה, בחינת פתח, בחינת כבוד, כנ"ל, ומתודה עליו – הינו שמתודה על זכיחת יצרו, הינו שעושה תשובה על תשובתו והשגתו הראשונה, כאלו כבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמות. כי תשובה הראשונה, בחינת כבוד עולם הזה, ואחר התשובה, שזוכה להשגה יתרה ומכיר ביותר את רוממות אלקותו, ועושה תשובה על תשובתו – זאת התשובה הוא בחינת כבוד עולם הבא. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים נ): אור יקרות וקפאון (זכריה יד) – אור שהוא יקר בעולם הזה יהיה קפוי וקל לעולם הבא. נמצא, בעולם הבא, כשיזכרו להשגה יתרה באלקותו, בודאי יתחרטו ויעשו תשובה על השגת עולם הזה, כי השגת עולם הזה בבחינת גשם נגד השגת עולם הבא, וזה כאלו כבדו להקדוש-ברוך-הוא בשני עולמות, כי הזכיחת היצר היא תשובה הראשונה, הוא בחינת כבוד עולם הזה, והודוי על זכיחת היצר, הינו תשובה שנייה, היא בחינת כבוד עולם הבא, שהכבוד הראשון נעשה קפוי וקל נגד הכבוד השני.

וזה שאמרו הקדוש-ברוך-הוא (תהלים נ): אלה עשית והחרשתי, דמית היות אהיה כמוך; כי האדם עלידי שמחריש, נעשה בחינת אקו"ה כנ"ל, אבל הקדוש-ברוך-הוא, מה שמחריש לאדם, אין זה בשביל אקו"ה, חס ושלום, כי זה אין שני אצל הקדוש ברוך הוא, אין זה אלא כדי שיקבלו ענשם בעולם

הפא, שאז מסדרין לעיניו עוונותיו, ויזכיה אותו על פניו, וזה:
אוכיחך ואערכה לעיניך:

ד וכשרוצה אדם לילך בדרך התשובה, צריך להיות בקו
בהלכה, וצריך להיות לו שני בקיאות, הינו בקו ברצוא, בקו
בשוב, כמו שכתוב: וקאה מאן דעיל ונפיק (זוהר ויקהל ריג:
האזינו רצב). וזה בחינת (תהלים קל"ט): אם אפק שמים שם
אתה – בחינת עיל, בחינת בקי ברצוא; ואציעה שאול הנד
– בחינת ונפיק, בחינת בקי בשוב. וזה (שה"ש ו): אני לדודי
ודודי לי. אני לדודי – זה בחינת עיל, ודודי לי – זה בחינת
ונפיק. וזה סוד פונת אלול, וזה עקר כבודו. וזה (ישעיהו נח):
וכבדתו מעשות דרכיך. דרכיך – לשון רבים, הינו עיל ונפיק,
וכשיש לו אלו השני בקיאות הנ"ל, אזי הוא הולך בדרך
התשובה וזוכה לכבוד ה', כמו שכתוב: וכבדתו מעשות
דרכיך; הינו שזוכה לבתור, כי לית כבוד בלא כח, ואז ימין
ה' פשוטה לקבל תשובתו. [וזה סוד פונת אלול]:

ה ועלידי הדמימה והשתיקה נעשה בחינת חיריק, פמוכא
בתקונים (בהקדמה דף ז). ותחת רגליו פמעשה לבנת הספיר
(שמות כד) – דא חיריק, וזה בחינת (ישעיהו סו): והארץ תדם
רגלי – תדם זה בחינת דמימה. וזה בחינת הנקדה התחתונה
של תמונת א. ונקדה העליונה שעל האלף זה בחינת בתר,
בחינת (יחזקאל א): ומפעל לרקיע אשר על ראשם אכן ספיר
דמות פסא, דמתפסיא לעילא מוא"ו שבאל"ף, דמתקריא רקיע
(שם בתיקונים), והנקדה היא פסא דמתפסיא, כמו שכתוב
(הגיגה יג): בפפלא ממוך אל תדרש, ובמכסה ממוך אל תחקר.
וזה בחינת: כבוד אלקים הסתר דבר, בחינת פתר. והוא"ו
שבתוך האלף, הוא רקיע, שמים, אש ומים, בחינת הבושה,
שנשתנה פניו לכמה גונין. וזה בחינת רקיע, כלליות הגונין,
ונעשה עלידי זה אדם לשבת על הפסא, כמו שכתוב (שם
ביחזקאל): ודמות כמראה אדם עליו מלמעלה; כי לית אדם
בלא אל"ף (שם). וזה אותיות אדם, אל"ף דם, הינו עלידי
דם לח, נעשה אל"ף, ונעשה אדם לשבת על הפסא. כי הוא"ו
שבתוך האלף הוא רקיע, כלליות הגונין, הינו הבושה, כנ"ל.
והנקדה התחתונה היא השתיקה והדמימה, כמו שכתוב:
והארץ תדם רגלי; וזה בחינת חיריק, בחינת: ותחת רגליו,
והנקדה העליונה הוא פסא דמתפסיא, בחינת תשובה, בחינת:
כבוד אלקים הסתר דבר, בחינת: במכסה ממוך אל תחקר,
בחינת: ומפעל לרקיע דמות פסא וכו'; ונעשה אדם לשבת על
הפסא, בחינת: כמראה אדם עליו מלמעלה.

ואז נעשה יחוד בין חמה ללבנה, שהשמש מאיר ללבנה,
ונעשה יחוד בין משה ויהושע, כי (כ"ב עה). פני משה בפני
חמה, ודא נקדה העליונה, בחינת פסא, בחינת משה, כמו
שכתוב (תהלים פט): וכסאו פשמש נגדי, בחינת: ומפעל

לרקיע דמות פסא; והנקדה התחתונה היא יהושע, בחינת
לבנה, בחינת: ותחת רגליו פמעשה לבנת – דא לבנה, והוא"ו
שבתוך האלף הוא הרקיע, הוא בחינת האהל, כמו שכתוב
(שמות לג): ויהושע בן נון לא ימיש מתוך האהל; ואהל הוא
רקיע, כמו שכתוב (ישעיהו מ): וימתחם באהל לשבת, וכתוב
(תהלים קד): נוטה שמים פירעה, וזה (שמות כו): יריעות
האהל. וכפא העליון, הינו נקדה העליונה, נחלקת לשלש טפין.
כי תשובה צריך להיות בשלש תנאים, כמו שכתוב (ישעיהו ו):
פן יראה בעיניו, ובאזניו ישמע, ולבבו יבין ושב. ואלו השלש
בחינות הם נקדת סג"ל, וסגול דא חמה (תיקונים בהקדמה דף
ז): הינו: פני משה בפני חמה:

ו וזה פרוש: אמר רבה בר בר חנה: זימנא חדא תוה אזלינן
במדברא, וחזינו חני אזוי דשמיטן גדפיהו משמניהו, וקא
נגדי נחלי דמשחא מתותיהו. ואמינא להו: אית לי מניכו
חולקא לעלמא דאתי. חדא דליא לי אטמא, וחדא דליא לי
נדפא. כי אתאי לקמיה דרבי אלעזר, אמר לי: עתידין ישראל
לתן עליהם את הדין:

שחלף לחקר במדה הטובה של עננה, שאדם משים עצמו
כמדבר דוש, שחבל דשין עליו. וראה חכמים, וזה בחינת אזוי,
כמו שאמרו חכמינו וזכרונם לברכה (ברכות נז): הרואה און
בחלום, יצפה להכמה. דשמיטן גדפיהו – פירש רש"י: נוצות.
זה בחינת מחלקת ובזיונות, כמו שכתוב (דברים כה): כי יצו
אנשים; הינו שאין משגיחין על מחלקת ובזיונות שמכזין אותן,
ושומעים הרפתן ואינם משיבים. ועל שם השתיקה נקראים
חכמים, כי סיג להכמה – שתיקה (אבות פ"ג). וכי השתיקה
היא בחינות פתר*. וזה לשון דשמיטן, כמו שכתוב (דברים
טו): שמוט כל בעל משה ידו, הינו שלא יתבע עלבונו. וזה
פרוש משמניהו מלשון: שמנת עבית, (בלומר מחמת שאוחזין
עצמן בבחינת (דברים לב) שמנת עבית), הינו בשביל זה
שומעין הרפתן ואינם משיבים, כי זה עושין בשביל תשובה
על עוונותם, כמו שכתוב (שם): וישמן ישרון, (בחינת השמן
לב כו, ואזניו כו, פן יראה כו, שהתשובה צריך להיות
בשלשה תנאים אלו). ונגדי נחלי דמשחא מתותיהו – הינו
עלידי השתיקה זוכין לכבוד אלקי, שהוא בחינת שמן, כמו
שכתוב (תהלים מד): אהבת צדק ותשנא רשע, על-כן משתד;
וזה בחינת (שם כד): מלך הכבוד. ואמינא להו: אית לי מניכו
חולקא לעלמא דאתי, חדא דליא לי אטמא – זה בחינת:
והארץ תדם רגלי, בחינת נקדה התחתונה, כנ"ל. וחדא דליא
לי כנף – זה בחינת פסא, כמו שכתוב (ישעיהו ל): ולא יכנף
עוד מוריה, זה בחינת הנקדה העליונה. הינו שהראו לרבה
בר בר חנה, שגם הוא זכה לאלו הבחינות. אמר רבי אלעזר:
עתידין ישראל לתן עליהם את הדין, כי ישראל נקראים אדם,
וקודשא בריה הוא וישראל בלא חד. וישראל, שהם בחינת

אדם, וישבו על הפסא, כמו שכתוב: ועל הפסא דמות כמראה אדם; וישראל יתנו דין לכל באי עולם, הינו הם וישפטו בעצמן כל הדינין:

ז וזה פרוש: (תהלים מז): ידבר עמים תהתינו ולאמים תחת רגלינו – זה בחינת חיריק, נקדה התחתונה של אלה, שהוא בחינת: ותחת רגליו, בחינת: והארץ הדם רגלי. ובחר לנו את נחלתנו – זה בחינת משה, בחינת נקדה העליונה של האלה, בחינת: וממעל לרקיע דמות כפא, וכסא בשמש, פני משה בפני המה, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (זכחים קיט): ר' שמעון אומר: נחלה – זו שילה; שילה – דא משה (זוהר בראשית כה: ובתיקון כא). את גאון יעקב – זה בחינת וא"ו שבתוך אלה, בחינת אהל, בחינת אור, שמשה מאיר ליהושע, כמו שכתוב (בראשית כה): ויעקב איש תם יושב אהלים:

וזה בחינת (סנהדרין כ:): שלשה דברים שנצטוו ישראל, שיכלו זרעו של עמלק, זה בחינת: ידבר עמים תהתינו; ולמנות להם מלך, זה בחינת: גאון יעקב, בחינת (כמדבר כד): דרך פוכב מיעקב, בחינת מלך; ולבנות להם בית הבחירה, זה בחינת משה, בחינת דעת, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות לג): מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית המקדש בימיו, וזה בחינת: ובחר לנו את נחלתנו:

(מסימן ד' עד כאן – לשון רבנו זכרוננו לברכה)

וזה פרוש: ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע. משה הוא נקדה העליונה, ויהושע הוא נקדה התחתונה. והתיצבו באהל – זה בחינת הרקיע, בחינת הוא"ו שבתוך האלה. ואצונו – פי משה היה צריך אז למסר הכל ליהושע, ואין שלטון ביום המות (קהלתנ ח), פי בשעת הסתלקות הצדיק אין לו שליטה ובח להאיר ליהושע, על בן דין: ואצונו – אני בעצמי, פי חזרה הממשלה לתקדושי ברוך הוא:

ובכלל כל הענין כולו בתמונת אלה, שהוא נקדה העליונה, ונקדה התחתונה ווא"ו. ודוק מאד.

והוא ענין שאמרו חכמינו זכרונם לברכה, שקדם בניסת ישראל לארץ הזחרו לקום שלש מצוות: להכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה, ולמנות מלך. להכרית זרעו של עמלק היא בחינת יהושע, נקדה התחתונה, פי עקר מחיית עמלק תלוי ביהושע, כמו שכתוב (שמות יז): צא הלחם בעמלק, וכמבאר זוהר הענין (כשלח דף סה:). ולבנות בית הבחירה הוא בחינת משה, נקדה העליונה, פי מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית המקדש בימיו, ומשה הוא בחינת הדעת. ולמנות מלך הוא בחינת רקיע, הוא"ו שבתוך האלה, כמו שכתוב: דרך פוכב מיעקב, שקאי על שיקום מלך מיעקב,

ודרך פוכב הוא בחינת רקיע, שיש בו פוכבים ומזלות. והינו מיעקב, פי יעקב איש תם ישב אהלים, בחינת רקיע, כמו שכתוב: וימתחם באהל, כמבאר זוהר, שיעקב הוא בחינת וא"ו, פי שלש מצוות אלו הם בחינת תשובה, והבן. (מן "ובכלל" עד כאן כפול לעיל בשני לשון קצת):

שיה לעיל, וזה סוד פונות אלה. שמועתי קצת כטפה מן הים. עין שם בפונות של אלה, מבאר שם, שכלל פונות אלה הוא, "הנותן בים דרך" – שצריכין להאיר בחינת דרך בים וכו', וזה הדרך הוא בחינת שתי פעמים השם יב"ק, פי שתי פעמים יב"ק עולה דרך, וזה נמשך מבחינת שני שמות, שהם קס"א ס"ג, פי אלו שני שמות קס"א ס"ג הם עולים בגימטריא שתי פעמים יב"ק, שהוא בגימטריא דרך כנ"ל. וצריך לבון שם קס"א בסגול, ושם ס"ג בחיריק. וסגול דקס"א וחיריק דס"ג הם עולים תי"ו, פי שם קס"א הוא שם אק"ק במלואו כזה: אל"ף ק"י יו"ד ק"י, שהם יו"ד אותיות, וכל אחת נקדה בסגול, וסגול הוא שלש נקדות, ועל בן הוא עולה שלשים, ועל בן יו"ד פעמים סגול עולה שיי"ן, וס"ג הם יו"ד אותיות של מלוי הוי"ה, יו"ד ק"י ווא"ו ק"י, וכל אחת נקדה בחיריק, עולה ק', וישניהם, חיריק דס"ג וסגול דקס"א עולים יחד תי"ו, בגימטריא פשוטה, ואז עלידי כל בחינות הנ"ל, הימין פשוטה לקבל תשובתו, פי ימין במלואו עולה דרך עם השלש אותיות, שהוא שתי פעמים יב"ק וכו', עין שם. כל זה מבאר מתוך פונות אלה: ועתה בוא נראה והבן איך כל הפונות הנ"ל מרמזים ונעלמים בדרך נפלא ונורא מאד בתוך התורה הנ"ל. פי מבאר שם, שמי שרוצה לעשות תשובה, צריך שיהיה לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא בקי בשוב, שהוא בחינת עיל ונפיק, בחינת: אם אפק שמים שם אתה, שהוא בחינת בקי ברצוא, ואציעה שאול הנך, שהוא בחינת בקי בשוב וכו', כמבאר לעיל, עין שם.

והפרוש הפשוט הוא, שמי שרוצה לילך בדרך התשובה, צריך לחגור מתניו, שיתחזק עצמו בדרך ח' תמיד, בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת: אם אפק שמים ואציעה שאול וכו'; הינו בין שיזכה לאיזו עליה, לאיזו מדרגה גדולה, אהי-על-פי-כן אל יעמד שם, ולא יסתפק עצמו בזה, רק צריך שיהיה בקי בזה מאד לידע ולהאמין שהוא צריך ללכת יותר ויותר וכו', שזחו בחינת בקי ברצוא, בבחינת עיל, שהוא בחינת: אם אפק שמים שם אתה. וכן להפך, שאפלו אם יפל, חס ושלום, למקום שיפל, אפלו בשאול תחתיות, גם בן אל יתיאש עצמו לעולם, ותמיד יחפש ויבקש את השם יתברך, ויחזק עצמו בכל מקום שהוא בכל מה שיוכל, פי גם בשאול תחתיות נמצא השם יתברך, וגם שם יכולין לדבק את עצמו אליו יתברך, וזה בחינת: ואציעה שאול הנך; וזה בחינת בקי בשוב, פי אי אפשר לילך בדרך התשובה, פי

אם פשפקי פשני הפקיאות האלו. ודקדק רבנו זכרוננו לברכה, וקרא ענין זה בלשון בקי, כי היא בקיאות גדול מאד מאד, שיוזכה לידע ליגע עצמו ולטרח בעבודת ה' תמיד, ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוהה יותר, ואף-על-פי-כן אל יפל משום דבר, ואפלו אם יהיה איך שיהיה, חס ושלום, אף-על-פי כן אל יפל בדעתו כלל, ויקים ואציעה שאול הנגד, כנ"ל: ועל-פי סוד נעלם בזה סוד פגנות אלול הנ"ל, כי בקי הוא בחינת שם יב"ק הנ"ל, שהוא אותיות בקי, וזה שזוכה לשני הפקיאות הנ"ל, שהם שתי פעמים בקי, דהינו בקי ברצוא בקי בשוב, על-ידי-זה זוכה לדרך התשובה, כי שתי פעמים בקי, שהם בחינת שתי פעמים יב"ק הנ"ל, עולה בגימטריא דרך כנ"ל. כי על-פי הפגנות נעשה זה הדרך מבחינת סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בגימטריא שתי פעמים יב"ק, כנ"ל. וזה בעצמו סוד בחינת שני הפקיאות הנ"ל, כי בקי ברצוא, שהוא בחינת אפק שמים, זה בחינת סגול דקס"א, כי אפק אותיות קס"א; ובקי בשוב, שהוא בחינת: ואציעה שאול הנגד, זה בחינת חיריק דס"ג, מלשון: אל תסג גבול עולם, שהוא בחינת שפסוג גבולו ומחורו לאחוריו, שזה בחינת ירידה, שהאדם נופל, חס ושלום, ממדרגתו, והוא נסוג אחור, חס ושלום, אף-על-פי-כן יחזק את עצמו, ואל יתיאש עצמו לעולם, כי גם שם נמצא השם יתברך, בבחינת: ואציעה שאול הנגד כנ"ל, וזה בחינת שם ס"ג כנ"ל. כי סגול דא חמה, שהוא נקדה העליונה שעל האל"ף, הנחלקת לשלש טפיו, שזהו בחינת אפק שמים, בחינת סגול דקס"א, שהוא אותיות אפק, כנ"ל; וחיריק הוא בחינת נקדה התחתונה של האל"ף, שהוא בחינת: ואציעה שאול הנגד, שהוא בחינת חיריק דס"ג הנ"ל. וזה שכתב שם למעלה בהתורה הנ"ל: "ויכשיש לו אלו השני פקיאות הנ"ל אזי הוא הולך בדרך התשובה", כי משני פעמים בקי, שהם בחינת קס"א וס"ג, אפק שמים ואציעה שאול וכו' – על-ידי זה נעשה בחינת דרך, שהוא בגימטריא שתי פעמים בקי, שהם קס"א וס"ג וכו' כנ"ל, כי עקר דרך התשובה זוכין על-ידי שני הפקיאות הנ"ל, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין בגימטריא דרך, שהם שתי פעמים בקי כנ"ל. ו"פשוטה" בגימטריא סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בעצמם בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, שהם בחינת מה שצריכין לבקש השם יתברך תמיד, הן למעלה הן למטה, בחינת: אם אפק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנגד, שהם בחינת שני הפקיאות הנ"ל, ועל כן כשיש לו שני הפקיאות הנ"ל, אז הוא הולך בדרך התשובה, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו. והבן הדברים היטב, כי הם דברים עמוקים מאד: ועל-ידי-זה תבין לקשר התורה היטב, שמה שכתב בסוף מענין נקדה העליונה ונקדה התחתונה של האל"ף, זהו בעצמו בחינת שני הפקיאות הנ"ל, (כי זה אינו מבאר בפרוש בהתורה הנ"ל, רק על-פי פגנות הנ"ל מוכן זאת ממילא למשפיל), וזהו בעצמו בחינת תשובה על תשובה שכתב שם, כי זכיחת היצר

הרע, שהוא בחינת דם לה, שהוא בחינת תשובה הראשונה, שהוא בחינת כבוד עולם הזה, זה בחינת נקדה התחתונה, שנעשית מבחינת הדמימה והשתיקה, מבחינת דם לה. וכל זה הוא בחינת חיריק דס"ג וכו', שהוא בחינת בקי בשוב כנ"ל. ותשובה השניה, שעושה על תשובתו הראשונה, שהוא בחינת כבוד העולם הבא, בחינת: כבוד אלקים הסתר דבר; זה בחינת נקדה העליונה, בחינת פתר, שהוא בחינת משה, בחינת סגול וכו'. והבן הדברים היטב, איך כל הדברים הנאמרים שם בהתורה הנ"ל, נקשרים ונכללים אחר-כך ביחד בקשר נפלא ונורא, והמשפילים יבינו קצת:

ועקר הדבר – שעל ידי שהאדם, כשהוא במדרגה התחתונה מאד, ואף-על-פי-כן הוא מחזק עצמו ומאמין שגם שם יש לו תקנה עדין, כי גם שם נמצא השם יתברך, בבחינת: ואציעה שאול הנגד, אזי ממשיך על עצמו הקדשה משם הקדוש הויה במלוי ס"ג, שהוא מזהה את כל הנסוגים אחר מנקדשתו להחזיקם לכל יפלו לגמרי, חס ושלום. וזה בחינת בקי בשוב – שזה הפקיאות הוא בחינת שם יב"ק הקדוש, בחינת שם ס"ג. וכן כשהאדם זוכה לבוא לאיזו מדרגה בקדשה העליונה, ואף-על-פי-כן אינו עומד שם, והוא מתחזק ומתגבר לעלות יותר ויותר – אזי ממשיך הקדשה על עצמו משם הקדוש אקו"ק במלוי קס"א, שהוא בחינת בקי ברצוא. כי האדם, כפי תנועותיו וכפי התחזקותו בעבודתו יתברך, כן גורם ליהרר השמות למעלה, וממשיך על עצמו הקדשה משם, והבן היטב:

והנה מבאר לעיל, שעל-ידי הדמימה והשתיקה, ששותקין לחברו כשמבזין אותו, על-ידי-זה זוכה לתשובה, שהיא בחינת פתר כנ"ל, עין שם, כי סיג לחכמה שתיקה כנ"ל, כי צריכין לזהר מאד לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו החולקים עליו ומבזין אותו, צריך לדונם לכף זכות ולשתק להם, ועל-ידי-זה זה נעשה בחינת פתר, כמובא בפירוש (ויקרא פ"ב): משל לאחד, שמוצא את חברו שהוא עושה פתר. אמר לו: בשביל מי, אמר לו: בשביל הפלך. אמר לו: ביון שהוא לצרף הפלך, כל אכן טוב שתמצא תקבענו בו, כך כל אחד מישראל הוא בחינת פתר להשם יתברך, וצריך להכניס בו כל מין אכנים טובות שאפשר למצא, דהינו שצריכין להשתדל לחפש ולבקש אחר כל צד זכות ודבר טוב שאפשר למצא בישראל, ולדון את הכל לכף זכות, כי הם בחינת פתר להשם יתברך כנ"ל, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: היו דן את כל אדם לכף זכות. נמצא, שעל ידי שדנים את הכל לכף זכות, שעל-ידי-זה שותקין לו כשמבזה אותו, כי מוצאין בו זכות, שאינו חיב כל כך במה שמבזה אותו, כי לפי דעתו וסברתו נדמה לו שראוי לו לבזות אותו וכו', על-ידי זה נעשה בחינת פתר, הינו כנ"ל, שעל-ידי הדמימה והשתיקה נעשה בחינת פתר כנ"ל, והבן:

להתגלות למטה בנקודה התחתונה בניסיון הבזיון וההמתנה מחוץ למחנה לאלו שענן הכבוד היה פולטן, מתוך הדין הקשה שלא הומתק למעלה, ומזה הדין, משם בא הקרב הזה של עמלק בישראל. ואין לך מלה בתורה, שזאת המילה היא בחינת מלכות בחינת הנקודה התחתונה של הא', שהיא מרכבה לנקודה עליונה הרוכבת עליה ומשפיעה בה בחינת טעמי התורה, כי אין לך מלה בתורה אשר אין בה סודות עליונים, בחינת נקודה עליונה של החכמה בחינת כתר עליון, המאירים בבחינת השמש המאיר בלבנה, שאלו הסודות מתקשרים בשם הקדוש אשר הוא שורש ד' פני החיות אשר במרכבה, אשר גם השם הקדוש שם הוי"ה ברוך אשר הבעל תשובה נכלל בזה השם להיות בעל הוי"ה, גם זה השם הוא נרמז בצורת הא', כי י' ו' י' גימטריה כ"ו גימטריה הוי"ה, ועוד כי קוצו של יוד של שם הוי"ה הוא בחינת כתר בחינת הנקודה העליונה של א' ונכלל בו כל אות יוד ואות הא' בחינת חכמה וכינה. ואות ואו' שבשם הוי"ה הוא בחינת האהל בחינת ואו' שבצורת הא' והא אחרונה שבשם הוי"ה היא בחינת מלכות בחינת הנקודה התחתונה שבא' כי צריך שיאיר בה' התחתונה היוד העליונה והוא נרמז ביוד שבתוך הדלת שממנה נעשה צורת ה'. וכן יוד תחתונה של הא' היא כיוד העליונה כי צריך שיהיה אור הלבנה כאור החמה שיאיר אור הכתר כאן בעולם העשיה על ידי הדמימה והשתיקה לבזיון. שתתגלה לנו ההויה האמיתית. ומה הוא סוד החכמה העליונה המנהגת ישראל בסוד צורת הא'. כביכול אמר הקב"ה, שהוא בחינת אדם לשבת על כסא המשפט (הקב"ה בחינת ז"א בחינת קו האמצעי בחינת משפט כידוע) לדון לישראל ולהוכיחם ולערוך לעיניהם עונותיהם כדי שיתביישו ויעשו תשובה ועל ידי הבושה יתכפר להם ויטהרו, בחינת הבא להטהר מסייעין בידו. ואמר הקב"ה בחכמתו והנהגתו במדת המשפט, כאשר ישראל הינם זכאים וצדיקים בתיקון ושמירת הברית, למטה, בחינת הנקודה התחתונה למטה על ידי הבושה והשתיקה, והינם זכאים וצדיקים, על ידי שהם בעצמם דנים לכף זכות ומצדיקים את המבזה אותם והחולק עליהם, שעל ידי זה נעשים ישראל אבנים טובות בכתר של המלך. כי על ידי שדנים לכף זכות את המבזה על ידי זה בעצמו יש להם כוח לשתוק, ועל ידי זה מיטהרים ונמתק הדין. ועל ידי שנמתק הדין מהנקודה התחתונה וזוכים להיות בחינת כתר למלך, על ידי זה מתגלה הכבוד האלוקי בחינת לית כבוד בלא כ' שהוא כתר, ואז אומר הקב"ה מתגבר כוחי על הכל, מתגבר כוחי לשלוט ולהנהיג העולם ברחמים, וזה הרצון והשליטה לעשות רצוני ולגלותו הוא כבודי, והוא מתגבר על הכל, דהיינו מתגבר ומתרבה כבודי על ידי הכל שהוא היסוד בחינת כי כל בשמים ובארץ המחבר הנקודה

ויבא עמלק, – ויבא עמלק, הוא כנגד הנקודה התחתונה שבצורת הא', בחינת ידבר עמים תחתינו, ולאומים תחת רגלינו, כנגד בחינת תחת רגליו כמעשה לבנת הספיר, בחינת חיריק. בחינת הדמימה והשתיקה לבזיון בצירוף החיזוק והידיעה כי ה' עימי בשאל תחתיות של הבזיון. דהיינו שהשכינה עימי בגלות והריחוק וההמתנה בחינת המתן, שזה היה כוחו של יהושע שהוא בחינת נקודה התחתונה של א' בחינת לבנה, בחינת לבנת הספיר, שהיה כוחו של יהושע דייקא להלחם בעמלק ולהכניעו. שהיא המצווה הראשונה שנצטוו ישראל בכניסתם לארץ, כי המצווה הראשונה ביצירת צורת הא' היא הדמימה והשתיקה שעל ידה מכניעים את עמלק וממעטים דם שבחלל השמאלי שבלב שהוא מדור היצר הרע בחינת עמלק, ועיקר הדמימה הוא על מה שמכזים אותו שרוצה דייקא להתקרב לנקודה העליונה שהוא הצדיק בחינת משה. שע"י השתיקה עד לכדי שפנוי משתנים לכמה גוונים מחמת הבושה, שזה בחינת האהל בחינת ו' שבצורת הא', על ידי זוכה לקבל מאור השמש והנקודה העליונה ונשלם הא' ונעשה אדם לשבת על הכסא בחינת כתר. (גם על פי ליקוטי הלכות)

אמר רבי שמעון, רזא דחכמתא הכא, מגזרת דינא קשיא, קא אתיא קרבא דא. וקרבא דא אשתכח לעילא ותתא. לית לך מלה באורייתא, דלא אית בה רזין עלאין דחכמתא, דמתקשרין בשמא קדישא. כביכול, אמר קודשא בריך הוא, כד ישראל אינון זכאין לתתא, אתגבר חילא דיילי על בלא. וכד לא אשתכחו זכאין, כביכול, מתישין חילא דלעילא, ואתגבר חילא דינא קשיא. – אמר רבי שמעון, סוד החכמה, בחינת סוג לחכמה שתיקה בחינת כתר ונעשה על ידי הדמימה והשתיקה כאן למטה בנקודה התחתונה שכנגד בחינת עמלק כנ"ל, היא החכמה האלוקית המנהגת עולם העשיה, בחינת סוד המרכבה, איך רוכבת השכינה על עולם העשיה להנהיגו בהסתר למען כבודו יתברך, בחינת כבוד אלוקים הסתר דבר, שזה הכבוד מתגלה ללא מחלוקת, בזכות הצדיקים המרבים בכבודו של מקום, על ידי מה שמרבים בתשובה על תשובה בכל עת על השגתם הקודמת. כי על אף שיהושע השיג שהשכינה עימו בחינת אציעה שאול הנד, בכל זאת ידע כי יש לו לעשות תשובה על זאת ההשגה בבחינת אם אסק שמים, עדין שם אתה, שאין לו להשאר בזאת המדרגה של השגת השכינה מחוץ למחנה, כי גם בזה אין סוף מדרגות להשיגם. וזאת מלחמת עמלק אשר בא להלחם, משתלשת מסוד זו החכמה האלוקית, והיא נגזרה

העליונה בתחתונה, כי בוא"ו שהוא האוהל בחינת ז"א כלול בו גם היסוד כידוע והוא בחינת פתח האוהל המשפיע, וכל זה הוא בחינת תיקון הברית הנעשה על ידי הדמימה למטה. אך כאשר אינם זכאים ואינם שותקים לבזיון הריחוק שבנקודה התחתונה, (שהרי אם היו זוכים לשתוק היו זכאים וזכים וטהורים) **כביכול מתישים ומחלישים בוחי למעלה** בנקודה עליונה, שאין הצדיק יכול להשפיע לנקודה התחתונה, מאחר ולא שותקים לבזיון על התקרבות, אלא מרוב בושה נשארם רחוקים מהצדיק ורודפים אחר הכבוד האבוד שלהם, ואין מתגלה אור הכתר אור הכבוד והרחמים של הקב"ה על ידי הצדיק **ומתגבר ה"ו כוח הדין הקשה** בחינת התגברות עמלק לחתוך המילות ולהגביר פגם הברית ולהגביר ההסתרה של הכבוד האלוקי. ונעשה בחינת אחי"ה באחוריים בחינת דם הבזיונות בחינת דין קשה.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּחִבּוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, מַח פְּתִיב, וַיֵּבֵא עֲמֶלֶק וַיִּלְחֶם עִם יִשְׂרָאֵל, אֲתָא לְקַטְרָגָא דִּינָא בְּרַחֲמֵי. – בא וראה, בשעה שהטאו ישראל למטה, בפגם הברית בחינת אשר קרך בדרך הפך בחינת הנותן בים דרך, שפגמו ברכ"ד אורות שהיו אמורים להמשיך למלכות, ומחמת חלישותם ומה שהתישו כוחו יתברך למעלה, הענן היה פולטן, ועל ידי שלא שתקו לבזיון פליטת הענן כנ"ל, ועל ידי זה לא יכלו לקבל השפעת הנקודה העליונה בחינת כתר לנקודה התחתונה שהיא בחינת מלכות, שכשאר ההשפעה מלמעלה למטה כראוי הוא בחינת תיקון הברית, ולהפך להפך. בשעה זו של הטאם מה **כתוב ויבא עמלק וילחם עם ישראל, שבא לקטרג בדין, בבית דין של מעלה, וגם בא לקטרג ולהלוק על הצדיק שהוא בחינת הנקודה העליונה כדי להרחיק החלשים מהצדיק היכול לתקנם, כי עמלק נגד הרחמים של הצדיק המקרב חלושי ה**כוח,** ועמלק בא לבזותם על פגם הברית, שהיה חותך מילות אשר במקום הבושה ועריין וזורקם כלפי מעלה למען יתפרסם לכל קלונם. וזה הבזיון הגדול הוא השתלשלות הקטרוג על ריחוקם, שכביכול ה' מתנהג אתם במידת הדין והסתרת פנים על זה הפגם, בחינת אחי"ה באחוריים, גמטריא דם בזיון הזריקה למעלה. אך באמת הזוכה להתחזק כיהושע, על אף שהוא מחוץ למחנה, יודע שאין לא הוי"ה כלל וממתין שם בכל זאת בחינת אנא זמין למהוי, ושותק לבזיון הפלטה וזריקת המילות, על ידי זה מקבל הארה מהנקודה העליונה בחינת משה בחינת כתר, בחינת רחמים הממתקים הדין, כי על ידי הדמימה והשתיקה זוכה לעלות לכתר, וכן זוכה לעשות בכל פעם תשובה על תשובה וממעט בכל פעם דם שבלב, עד שזוכה גם הרחוק ביותר לכבוד אלוקי, והכל על ידי שמתחזק בנקודה התחתונה דייקא, מה שמאמין בזכות הצדיקים המרמזים לו, שגם בשאל תחתיות למטה למטה, גם**

שם אפשר לדבוק בו יתברך ולצאת מיד מן השאול ללא כל דין כי לא כלו רחמיו יתברך.

דְּכַלָּא אֲשַׁתְּכַח לְעֵילָא וְתַתָּא. – שהכל נמצא למעלה ולמטה, דהיינו הנקודה עליונה משפיעה על התחתונה ומה שיש בזה יש בזה, ועוד מרמזו כי הכל שהוא היסוד כנ"ל נמצא שלם למעלה אצל משה ולמטה אצל מתקני הברית. ועוד יש לדקדק כי כל בחינת כוללה בחברתה וכל מה שנמצא למעלה, נמצא גם למטה, דהיינו, כמו שבנקודה העליונה יש בחינת עבודה של אם אסק שמים שם אתה, שאין לו להסתפק במדרגתו הגבוהה אלא להמשיך לעשות תשובה על תשובה ולעלות מדרגה לדרגה השגת אלוקות, כך גם למטה למרות שעיקר העבודה היא בחינת אציעה שאול הנך, לדעת שה' עימו ואצלו גם בשאל תחתיות, אף על פי כן היה יכול להשאר שם ח"ו ברעתו ולכן צריך שיכיר האמת שאין הוא משיג את ה' בשאל רק בבחינת שם ס"ג אך צריך שיאיר עליו שם קס"א גם כן, שיחזק עצמו לעלות ממדרגתו הנפולה וגם לעשות בכל עת תשובה על תשובה. וכן זה שנמצא בבחינת הנקודה העליונה ומרגיש הבזיון כי למרות שעלה ברום המעלות עדין שם אתה, ואין לי הוי"ה כלל, לכן צריך לחזק עצמו שאף על פי כן ה' עימו ואצלו בחינת הנקודה התחתונה. נמצא כי מה שיש בזה יש בזה.

בְּרַפְיִדִים: בְּרַפְּוֵי יְדִים, דְּרַפּוּ יְדֵיהוֹן מְאֹרֵייתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, כְּמַח דְּאֹקִימְנָא. – היכן נלחם עמלק בישראל? ברפידים, הפרד המילה לשתים וקרא, ברפוי ידים, שרפו ידיהם מהתורה של הקב"ה כמו שהעמידו חכמים הפסוק, כי על ידי תיקון הברית ובניית צורת הא' על ידי זה נעשה אדם לשבת על הכסא לדון כל העולם, כמובא בס' ו' בסופו, שעתידין ישראל לתת את הדין והמפשט, כי ישראל וקב"ה ואורייתא כולה חד, ועל ידי שנעשה אדם לשבת על הכסא, כביכול משתתף עם הקב"ה במשפט מעשה בראשית, בחינת דין תורה של הקב"ה שהוא מדת המשפט כנ"ל. כי רפיון ידים מן התורה, שחלושי הכוח לא מתחזקים בהמשכת סוד המרכבה להתחזק לחבר הנקודה התחתונה בעליונה, לכן אין בכוח לדון ולשפוט ולהכות את עמלק. ויד לרמזו כי ידים הם בחינת יוד, כמו אל תקרי יודך אלא יודך, אלו שני יודים כן ואו באמצע שהם צורת הא' שמזאת הצורה רפו ידיהם כנ"ל.

אָמַר ר' יְהוּדָה, תְּרֵי זְמַנֵּי אֲנִי קָרָבָא עֲמֶלֶק בְּיִשְׂרָאֵל, חַד הָבָא וְחַד דְּפְתִיב, (במדבר יד) וַיֵּרֶד הָעֲמֶלֶק וַהֲבַנְעֵנִי וְגו'. – אמר רבי יהודה, שתי פעמים נלחם עמלק בישראל, אחד כנגד בקי ברצוא, ואחד כנגד בקי בשוב, אחד כאן שנאמר ויבא עמלק, שקיטרג בעיקר למעלה עד שפעל החיתוך המבזה למטה, ואחד מה שכתוב וירד העמלקי והבנעני היושב בהר ההוא ויכום ויכתום עד הרמה, שירד עמלק מהנקודה העליונה

בעיקר כדי להלחם במקום הנקודה התחתונה, ובאמת כמו שאמרנו כנ"ל כי מה שיש למעלה יש למטה וכן להפך שכל בחינה כלולה גם מהבחינה השניה רק שפעם זה עיקר ופעם זה עיקר והבן. ולכן למטה היכום והכתום מכה אחר מכה, כי כנגד מה שהיו ישראל צריכים לעשות תשובה על תשובה על ידי זאת הבקאות ולא עשו כן, היכום מכה אחר מכה, בזיון אחר בזיון.

אמר ר' שמעון, לעילא ותתא. קטרוגא דקודשא בריה הוא הוה, לעילא, פמה דאתמר. לתתא פקודשא בריה הוא הוה, דהו נספי לגברי, ונזרי לון ערלתא (ס"א אתא) דרשימא קדישא, ונטלי להו וארמו לון לעילא, ואמרי טול לך מה דאתרעית. ועל כל פנים דקודשא בריה הוא הוה (כל קרבנא בלא) (ס"א קבלא) פלא. – אמר רבי שמעון, למעלה נלחם העמלק, בקטרוג כנ"ל וכן נלחם במשה אשר למעלה, ולמטה במלחמתו בנחשלים ורפים בידיהם, אשר היכום כנ"ל למטה. בבחינת בזיון. ובאמת כמו שאמרו סוד חכמה גדול בזה המלחמה הנמשך מהנהגת המרכבה של הקב"ה, כי הקטרוג העליון טרם קטרוג עמלק הוא הקטרוג של הקב"ה למעלה בעת יושב על הכסא לדון ישראל, כמו שנאמר כנ"ל. ולמטה התלבש הקטרוג בהנהגת המשפט מה שהסכים הקב"ה שעמלק ילחם מלחמתו ולבזות ישראל, שהיו העמלקים לוקחים את הגברים שבישראל וחתכו להם הערלה של הרושם הקדוש, לגלות חרפתם מה שאין להם הוי"ה בחינת רושם השם הקדוש, והיו נוטלים את המילות והרימו אותם למעלה, לרמו שפגמו ישראל למעלה ביחוד קב"ה ושכינתיה בחינת תיקון הברית, ואמרו להם קח לך מה שרצית, כי רצית להרבות בכבודך, כי כבודו של אדם רצונו, כי רציתם לא להתבייש ורציתם להסיר החרפה והערלה, במקום לשתוק לחפרה שעל ידי זה באמת הייתם מסירים את הערלה בשורש למעלה. ועל אף שעמלק קטרוג למעלה וכן למטה מבצעי הדין היו עמלק, על כל פנים הכל היה של הקב"ה, בנהגת המרכבה וניסיון הבזיון דייקא לזכותם בעיקר התשובה ותיקון הברית והפכת הדין לרחמים, ויש לרמוז אומרו ועל כל, שהוא התפארת והשתנות הגוונים בפנים המתביישות, הנמצא על הכל שהוא היסוד, שנתקן על ידי הבושה, על כל פנים, כי כל ההנהגה של ה' במלחמת עמלק היה להפוך הדם לדום, להפוך הסתרת פני אהי"ה להארת פנים והויה, בחינת הכל היה, של הקב"ה כי הוא יתברך מהווה הכל ומביא אותנו ברחמיו תשובה שלמה.

(שמות יז) ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. וכי מה קמא משה, דסליק גרמיה, מהאי קרבא קדמאה דקודשא בריה הוא פקיד. אלא משה זכאה חולקיה, דאסתפל וידע עקרא דמלה. אמר משה, אנא אזמין גרמי להווא קרבא דלעילא, ואנת יהושע זמין גרמך

לקרבא דלתתא. – ויאמר משה, בחינת המה, בחינת נקודה העליונה, אל יהושע, בחינת לבנה, בחינת נקודה תחתונה. בחר לנו אנשים הבקאים כמוך בהליכה, בקי ברצוא בקי בשוב, אנשים שלנו ושישנו שינה רוחנית מחמת נפילתם, אך התעוררו בהתחזקות לשוב אל ה', והמה יודעים כי הקב"ה מאיר גם בנקודה התחתונה מחוץ למחנה, לכן וצא מחוץ למחנה לגלות גם שם הארת השכינה והלחם בעמלק על ידי האמונה שה' בודאי ללא ספק מחייה כל המדרגות בחינת צא הלחם, צ"א גימטריה אמון, שמאמין שה' איתו ואצלו וכן צא גימטריה הוי"ה אדנ"י, בחינת יחוד קב"ה ושכינתיה ותיקון הברית. וכי מה ראה משה שסילק עצמו מאותו קרב ראשון, הקב"ה בהסתרת פניו צוזה זאת המלחמה. אלא משה אשרי הלך, שהתבונן וידע עיקר ושורש הדבר של המלחמה בעמלק הנרמו בצורת א' בסוד המרכבה. אמר משה אני אזמין עצמי, בחינת אנא זמין למהווה, בחינת אהי"ה בחינת כתר בחינת הנקודה העליונה, שמשה הבין שצריך לעשות תשובה על תשובה על השגותיו כאילו לא השיג כלום עדין, בחינת אם אסק שמים שם אתה בחינת רצוא, ועל ידי זה יעשה תפקידו בזאת המלחמה להכניע עמלק. ואזמין עצמי כאמור לקרב למעלה בבחינת הנקודה העליונה ואתה יהושע אזמין עצמך לקרב למטה כי אתה בחינת הנקודה התחתונה בחינת ושוב. ועל ידי שתי הנקודות דייקא יבטלו כוח עמלק למעלה ולמטה.

והיינו דכתיב, והיה כאשר ירים משה ידו ונבר ישראל: וישראל דלעילא. ונגין בך סליק משה גרמיה מקרבא דלתתא, בגין לא זדרזא פקרבא דלעילא, ויתנצח על ידו. – מה שמשה פעל בנקודה העליונה ויהושע בתחתונה כנ"ל והיינו דכתיב, והיה כאשר ירים משה ידו (ידו בחילוף, אות יוד עליונה כנ"ל) וגבר ישראל. ישראל שלמעלה, הוא ז"א בחינת משפט התורה לדון את עמלק, כי משה זכה לשבת על הכסא דמתכסיא בחינת כתר על ידי תשובה על תשובה שלו שהיה מתבייש בכל פעם על השגתו, ומפני כך אעלה משה עצמו מהקרב של למטה למרות שגם בו הייתה בחינת הנקודה התחתונה כנ"ל אלא שעיקר בחינתו בנקודה עליונה המשפיעה לתחתונה אור השמש. ועלה בכדי להזדרז בקרב של מעלה, להכניע קטרוג עמלק למעלה, לעורר רחמים על ישראל ולהמשיך הרחמים מהנקודה העליונה, כי דייקא מהנקודה העליונה נמשך דעת הרחמים למתחזק בנקודה והדימוא התחתונה. לדבוק בה' גם בשאול תחתיות ולשוב אליו. ועל ידי הקרב שבנקודה עליונה יהיה נצחון על ידו ויוד שלו, גם למטה.

אמר ר' שמעון, וכי קלה היא בעיניך, קרבא דא דעמלק. תא חזי, מן יומא דאתברי עלמא, עד ההוא זמנא, ומההוא זמנא, עד דייתי מלכא משיחא, ואפילו פיומוי דגוג ומגוג, לא

וַשְׁתַּבַּח בְּיוֹתֵיהֶּ. לֹא כִּי תִּיֵלֵן תִּקְיִין וְסִיֵּיִן, אֲלֵא כִּי
דְּכָבֵל סְמִיִן דְּקִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא הָהּ. – אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכִי
קָלָה הוּא בְּעֵינֵךְ הַקָּרֵב הַזֶּה שֶׁל עֲמֵלֵךְ, דַּע שְׂאִין קָל לַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה עַד שֶׁהַשְּׂגָת עוֹלָם הַזֶּה תִּהְיֶה קָלָה לַעֲשׂוֹת
הַשְּׂגָת עוֹלָם הַבָּא, בַּחֲנִינְת אֹר יִקְרוּת וּקְפָאוֹן, אֹר שְׁהוּא יִקְר
בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיֶה קְפוּי וְקָל לַעֲשׂוֹת הַבָּא, כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יַעֲשׂוּ
תְּשׁוּבָה עַל הַשְּׂגָתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְזֹאת הַמְּדֻרָגָה שְׂאִינָה קָלָה
זָכָה לָהּ מִשָּׁה, וְעֵימָה כְּאֹמֵר הַכְּנִיעַ עֲמֵלֵךְ בְּשׁוֹרֶשׁ. בֵּא וְרֵא, הַ
מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם עַד אֲוֵתוֹ זְמַן שֶׁל מַלְחַמְתָּם שֶׁל מִשָּׁה
וַיְהוֹשֻׁעַ בְּעֲמֵלֵךְ, וְכֵן מֵאֲוֵתוֹ הַזְּמַן אַחֲרֵי הַמַּלְחָמָה עַד שִׁיבּוֹא
מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, מִשָּׁה דָּה שִׁילָה, שְׁבו צוֹרֵת הָא, כִּי מֶלֶךְ הוּא
בַּחֲנִינְת הַנְּקוּדָה הַתַּחְתּוֹנָה, בַּחֲנִינְת מַלְכוּת, אוּ בַּחֲנִינְת הָאֵחָל
בַּחֲנִינְת מָה שֶׁנִּצְמָוּ יִשְׂרָאֵל לְמִנּוֹת לָהֶם מֶלֶךְ. וּבַחֲנִינְת מִשִּׁיחַ
הוּא בַּחֲנִינְת כְּתֵר בַּחֲנִינְת הַשְּׂמֹן בּו נְמִשָּׁח הַמְּשִׁיחַ, בַּחֲנִינְת
מְקִיפִים וְכְתֵר חֲכָמָה שְׁמַעֵל רֵאשׁוּ בַּחֲנִינְת נְקוּדָה הַעֲלִיוֹנָה.
וּמִשִּׁיחַ צִדְקָנוּ יִזְכָּה לְכְתֵר עֲלִיּוֹן לְשִׁבְת עַל הַכֶּסֶף וְלַהֲשִׁתַּף
עִם הַקְּב"ה לְמַעְלָה וַיְהִי הַכֶּסֶף שָׁלֵם וְהַשֶּׁם שָׁלֵם, בְּהוֹוִיָּה
מְגוּלָה וּמְזוּמָנָה, כִּי מִשִּׁיחַ יִמְשִׁיךְ דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה בַּחֲנִינְת רְצוֹ
וְשׁוֹב, עַד שִׁיזְכּוּ כָל יִשְׂרָאֵל לְמַדְרָגוֹת נְעֻלוֹת לְשִׁבְת עַל הַכֶּסֶף
גַּם כֵּן וְלָדוֹן הָעוֹלָם, וַיִּזְכּוּ עַל יְדֵי הַבְּקִיאוֹת הַנ"ל לְהַכְּנִיעַ קְטָרוֹג
עֲמֵלֵךְ וַיִּמְחָה שְׁמוֹ מִן הָעוֹלָם לְעַד וְלַעֲלוֹמֵי עוֹלָמִים. וְאַפִּילוּ
בִּימֵי מַלְחַמַת גּוֹג וּמְגוֹג, שְׂאוּ יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּב"ה
בְּעוֹלָם וַיִּתְעַלָּה כְּבוֹדוֹ, לֹא יִמְצָא כְּמוֹתוֹ מְכַנִּיעַ אֶת עֲמֵלֵךְ, כִּי
אִין הַכְּבוֹד מִתְגַּלָּה בְּשִׁלְמוֹת עֵתָה כְּמוֹ בְּעֵת שֶׁהַכֶּסֶף וְהַשֶּׁם
יְהִיו שְׁלֵמִים בְּמַלְחָמָה הָאַחֲרוֹנָה בְּעֲמֵלֵךְ, עַל יְדֵי מִשָּׁה מִשִּׁיחַ,
וְתַלְמוּדֵי שִׁיחֵי בְּבַחֲנִינְת יְהוֹשֻׁעַ. וְכֹחַ הַנִּצְחוֹן שֶׁל מִשִּׁיחַ צִדְקָנוּ
לֹא מִפְּנֵי הַחִילּוֹת הַחֻקִּים וְהַרְבִּיבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל שִׁילְחָמוּ לְמַטָּה
עִם עֲמֵלֵךְ, אֲלֵא מִשׁוּם שֶׁבְּכָל הַצְּדִידִים שֶׁל הַקְּב"ה הַמְּהוּזָה
כָּל הַמְּדֻרָגוֹת, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה, בַּחֲנִינְת אִם אֶסֶק שְׁמוֹ
שֵׁם אֲתָה, אֲצִיעֶה שְׂאוֹל הַנֶּךְ, יִתְגַּלָּה לְמַפְרַע כִּי הַקְּב"ה הִיָּה,
שְׁהִיָּה מְהוּזָה וּמְחִיָּה תְּמִיד כָּל הַמְּדֻרָגוֹת וְאַפִּילוּ עֲמֵלֵךְ לֹא
נִכְנַע בְּרִצּוֹנוּ יִתְבַּרַךְ עַד לְזְמַן הַגְּאוּלָּה בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ אֲמֹן.

וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אֵל יְהוֹשֻׁעַ, אֲמַאי לִיהוֹשֻׁעַ, וְלֹא לְאַחֲרָא, וְהָא
בְּהָהוּא זְמַנָּא רַבִּינָא הָרָה, דְּכִתְיֵב, (שְׁמוֹת לֵג) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹנִן
נַעַר, וְכִמְחָה הוּוּ בְּיִשְׂרָאֵל תִּקְיִין מִיָּה. אֲלֵא מִשָּׁה בְּהַכְּמָתָא
אֶסְתַּבֵּל וַיִּדַּע. מַאי הָמָא. הָמָא לְסַמָּ"ל דְּהוּא נְחִית מִסְטָרָא
דְּלְעִילָא, לְסִינְעָא לְעֲמֵלֵךְ לְתַתָּא. אָמַר מִשָּׁה, וְדַאי קָרְבָּא הָבָא
תִּקְיָא אֲתַחְזִי. – וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אֵל יְהוֹשֻׁעַ, לְמָה פְּנָה דוּוּקָא
לִיהוֹשֻׁעַ וְלֹא לְמִישָׁחוּ אַחֲרָי? וְהִרִי בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן הִיָּה נַעַר כְּמוֹ
שְׁכֵתוֹב וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹנִן נַעַר, וְהִרִי הִיו כְּמַחַ הַחֻקִּים בִּישְׂרָאֵל
מִמְּנוֹ. אֲלֵא מִשָּׁה בְּחֲכָמָה הַעֲלִיוֹנָה, בְּסוּד הַמְּרַכְבָּה, הַסְתַּבֵּל
וַיִּדַּע שׁוֹרֶשׁ נְשִׁמַת יְהוֹשֻׁעַ וְתַפְקִידוֹ הִרְאוּ לוֹ. מָה רֵאחָ? רֵאחָ
אֵת ס"מ שְׁהִיָּה יוֹרֵד מִהַצֵּד שֶׁלְמַעְלָה לְעוֹרֵר הַמַּחְלוּקוֹת עַל

הַצֵּדִיק לְמַעְלָה כְּדִי הַרוּצָה לְהַתְקַרֵּב יַחֲשֵׁב מְבוּזָה, וְלְסִינְעָ
לְעֲמֵלֵךְ לְמַטָּה בְּהַמְשַׁכַּת הַבְּזִיוֹנוֹת כְּנ"ל לְבוֹזוֹת אֵלוֹ שֶׁהַעֲנַן הִיָּה
פּוֹלְטֵן מַחוּץ לְמַחְנָה. וְעֲמֵלֵךְ נִיסָה לְהַחֲלִישׁ הַרְחוּקִים כְּאִילוֹ אִין
הַשְּׁכִינָה אֲתָם בְּגִלוֹת מַחוּץ לְמַחְנָה. לְכֵן אָמַר מִשָּׁה, וְדַאי קָרֵב
חֻזַּק נֵרָאָה בָּא, כִּי עֲמֵלֵךְ גַּמְטָרִיא סַפֵּךְ, שְׁמַכְנִים סַפֵּךְ בְּאִמוּנָה
כְּאִילוֹ ח"ו אִין ה' בְּכָל הַצְּדִידִים וְהַמְּדֻרָגוֹת, וְזֶה הַנְּמִצָּא בְּשְׂאוֹל
תַּחְתּוֹת מַחוּץ לְמַחְנָה נִכְנַם לֹזֵה הַסַּפֵּךְ, הָאִם ה' אִיתוֹ וְאַצְלוּ
אִם אִין וְהָאִם יִכּוֹל לְדַבּוֹק בּוּ גַם בְּשְׂאוֹל תַּחְתּוֹת, וְזֶהוּ וְדַאי
קָרֵב דִּיִּיקָא, כִּי וְדַאי הוּא הַפֶּךְ הַסַּפֵּךְ, כִּי מִשָּׁה הַכְּנִים עַל יְדֵי
כּוּוֹנוֹת אֵלוֹל אֵת הָאִמוּנָה הַשְּׁלֵמָה בְּלֵב יִשְׂרָאֵל, כְּשִׁחִיָּה מְרִים
יָדוּ לְמַעְלָה הִיוּ יִשְׂרָאֵל מִשְׁעַבְדִּים לִיבָם לְאַבִּיָּהֶם שְׁבַשְׁמִים
בְּאִמוּנָה וְדַאיִת וְכַךְ הַכְּנִיעוּ אֶת עֲמֵלֵךְ. וְהוּא מִמִּשׁ תִּיקוֹן
הַבְּרִית, כִּי כִּנְגַד מָה שֶׁהַרְחִיק עֲצָמוֹ מְכַבּוּדוֹ יִתְבַּרַךְ וְהֵלֶךְ
אַחֲרֵי שְׁרִירוֹת לְבוֹ כְּאִילוֹ אִין הַשֶּׁם עוֹמֵד עֲלָיו וְרוּאָה אוֹתוֹ,
עֵתָה וְדַאיִת הָאִמוּנָה גַּם מַחוּץ לְמַחְנָה מִתְנַקֵּת הַקָּשֶׁר וְהַבְּרִית
לָהּ יִתְבַּרַךְ. וְזֶהוּ וְדַאי קָרֵב חֻזַּק נֵרָאָה מְגוּלָּה, הַפֶּךְ הַסְתַּרְת
פְּנִים בַּחֲנִינְת דָּם כְּנ"ל, כִּי עֵיקַר הַקָּרֵב הוּא עַל יְדֵי הַתַּחְתּוּקוֹת
שֶׁבְּנְקוּדָה הַתַּחְתּוֹנָה, כִּי אִפִּילוּ בְּשְׂאוֹל תַּחְתּוֹת גַּם כֵּן אֵל
יִתִּיאֵשׁ עֲצָמוֹ לְעוֹלָם, וְתַמִּיד יַחֲפֵשׁ וַיִּבְקֵשׁ אֶת ה' יִתְבַּרַךְ,
וַיַּחֲזֵק עֲצָמוֹ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא בְּכָל מָה שִׁיּוּבֵל. (לְשׁוֹן רַבְנָנוּ
אוֹת ז')

וְהוֹשֻׁעַ בְּהָהוּא זְמַנָּא בְּרַחֲמָא עֲלָאָה יִתִּיר אֲשֶׁתַּבַּח. אִי תִימָא
דְּבְּשְׁכִינְתָּא אֲשֶׁתַּבַּח בְּהָהוּא זְמַנָּא לֹא חֲכִי, דְּהָא בְּמִשָּׁה
אֲתַנְּסִיבֵת וְאַתְּאַחֲרָת, אֲשֶׁתַּבַּח יְהוֹשֻׁעַ דְּאַתְּאַחֲד לְתַתָּא מִיָּה.
וְכִמְחָה. אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, בְּהָהוּא אֲתָר, דְּאַתְּקָרִי נַעַר. – יְהוֹשֻׁעַ,
בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁל מַלְחַמַת עֲמֵלֵךְ, הִיָּה נְמִצָּא בְּדֻרָגָה עֲלִיוֹנָה
בְּיוֹתֵר, כִּי קִיבֵל הַיּוֹד הַעֲלִיוֹנָה שֶׁל מִשָּׁה בַּחֲנִינְת אֹר הַלְבִּנָּה
כְּאוֹר הַחֲמָה. וְאִם תֹּאמַר שֶׁנְּמִצָּא בְּמַדְרָגַת הַשְּׁכִינָה לְמַטָּה
מַחוּץ לְמַחְנָה בְּאוֹתוֹ זְמַן, אִין הַדְּבַר כֵּן, שְׁהִרִי הַשְּׁכִינָה
בְּמִשָּׁה נִלְקַחָה וְנִאֲחָזָה, כִּי עַל יְדֵי שְׁמִשָּׁה זָכָה לְמַדְרָגַת הַכְּתֵר,
יִכּוֹל הִיָּה לְהַשְׁפִּיעַ בְּשְׁכִינָה לְגִלוֹת הַהַשְּׁגָחָה וְהַרְחַמִּים לְמַטָּה
בְּגִלוֹת, וּמֵאַחַר וְהַשְּׁכִינָה עֲלָתָה בּוֹכּוֹת מִשָּׁה, נְמִצָּא יְהוֹשֻׁעַ
שְׁנֵאֲחָז בַּח לְמַטָּה מִמְּנָה, שֶׁהַשְּׁפִיעָה בּוֹ הָאִמוּנָה. וְכִמְחָה נֵאֲחָז
בְּשְׁכִינָה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל שׁוֹרֶשׁ נְשִׁמַתוֹ,
שְׁנֵקְרָא נַעַר, כִּי עַל אִפֵּי שְׂאֲחָו כְּנ"ל בְּמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה, קִיִּים
גַּם הוּא אִם אֶסֶק שְׁמוֹ שֵׁם אֲתָה, שֶׁהַשְּׁכִינָה מַעֲלִי וְאִין אֲנִי
מִשִּׁיגָה כְּמִשָּׁה, וְאֲנִי נַעַר בְּדַעְתִּי וְעֵדִין לֹא הַשְּׁגָתִי בְּאִמַת
סוּד הַמְּרַכְבָּה, אִיךְ הַשְּׁכִינָה מְחִיָּה הַרְחוּקִים בְּרַחְמִים, בְּגִלוֹת
מַחוּץ לְמַחְנָה וְהַעֲנַן.

וְהִינְנוּ דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַאי דְּכִתְיֵב, (יְשַׁעִיָּה לֵג) עֵינִיךְ
תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַיִם בְּנֹחַ שְׂאֲנָן אֵחָל בַּל יִצְעֵן בַּל יִפַּע יִתְדוֹתָיו
לְנִצְחָה. יְרוּשָׁלַיִם בְּ: יְרוּשָׁלַיִם בְּ: דְּלְעִילָא, דְּאַתְּקָרִי אֵחָל בַּל יִצְעֵן, דְּלֹא
יִשְׁתַּבַּח יִתִּיר לְמַחְנָה בְּגִלוֹתָא, וְדַאי הוּא רְזָא דְּכִתְיֵב, וַיְהוֹשֻׁעַ

בן נון נער. נער ודאי. לא ימיש מתוך האהל, ההוא דאקרי אהל כל יצען. מלמד דבבל יומא ויומא, הנה יניק משכינתא, כמה דההוא נער דלעילא, לא ימיש מתוך האהל, ויניק מניה תדירא. פה האי נער (דף ס"ז ע"א) דלתתא לא ימיש מתוך האהל, ויניק מניה תדירא. – והיינו מה שאמר רבי יהודה, מה הוא שכתוב, עיניך תראינה ירושלים נדה וכו', עיניך תראה ירושלים של מעלה, היא השכינה שמעל יהושע כי לא השיגה כנ"ל מצד אחד כביכול, והיא נקראת אהל כל יצען, כי מקבלת מהוא שהוא בחינת האהל בשעה שעולה למעלה להתאחו במשה כנ"ל וזה יהיה בעת הגאולה שלא תמצא השכינה יותר ללכת בגלות, כי דייקא על ידי ההליכה של ישראל בדרכי התשובה תתעלה השכינה. וזה סוד מה שכתוב, ויהושע בן נון נער, בקטנות המוחין והשיגה כנ"ל נער ודאי, כי עיקר השגתו על ידי ודאות האמונה שבלילה בחינת לילה כיום יאיר. לא ימיש מתוך האהל אשר שם השכינה, הוא אותו אהל שנקרא אהל כל יצען, כי השכינה תעלה מן הגלות וכל תהיה יצען לשוח למטה בנקיקים (רש"י) בחינת אציעא שאול. מלמד שבכל יום ויום יהושע היה יונק מהשכינה שמעליו, כמו אותו נער שלמעלה, שהיא השכינה הנמצאת תמיד באהל, לא ימיש גם יהושע כנגדה מתוך האהל, כי תמיד ירגיש הבזיון שלא השיגה וישתנו פניו לכמה גוונים מחמת הבושה, בחינת תוך האהל, כי פנימיות ותוך האהל הוא בחינת גוונים עליונים למתק הדין ברחמים בחינת אתא חורא, שזוכה לאלו הגוונים על ידי התשובה והדמימה. ודיקא על ידי הבושה היה מקבל מהשכינה הנאחזת במשה יונק ממנה תמיד, שקיבל יהושע מהנקודה העליונה על ידי בחינת נער שאינו משיג ואין לו כביכול עדין הוי"ה. ודיקא על ידי זה השיגה תמיד בכל המדרגות.

בגין פה, פה הקא משה, לסמאל, נחית לסייעא לעמלק, אמר משה, ודאי האי נער יקום לקבליה, וישלום עליה, לנצחא ליה. מיד ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק, דילך האי קרבא דלתתא, ואנא אזדרו לקרבא דלעילא. בחר לנו אנשים, ופאין בני זכאין, דיתחזון למתה עמה. – מפני כך שיהושע יש בכוחו להשיג השכינה בכל המדרגות, ואמונתו חזקה וודאית, בלי כל ספק, כי ה' יתברך מלכותו בכל משלה, לכן כאשר ראה משה שהס"מ יורד לסייעא לעמלק, להכניס ספקות לאנשים בדיוטא התחתונה, לבזותם, שעל ידי שלא ישתקו לבזיון לא יצאו מהסתרה בחינת אחי"ה באחוריים גמטריא דם, טרם השתיקה. אמר משה, ודאי אותו נער הבקי ברצוא ושוב לעלות במדרגות השגת השכינה בכל מקום ודרגה, הוא יקום להתחזק בנגדו של עמלק, וישלום עליו לנצח אותו על ידי תוקף וחזק האמונה כנ"ל המביאה לדבקות ותשובה ומבטלת הספקות בחינת עמלק, כי יהושע יוכל לחזק הרחוקים

באמונה שה' אתם גם בנקודה התחתונה, שזה על ידי זה יתחברו למשה, וכל זה הוא בחינת תיקון הברית שעל ידי זה יתבטל הקמרוג של עמלק כנ"ל. ויאמר משה ליהושע בחר לנו אנשים וצא והלחם בעמלק כנ"ל, ואני אזדרו לקרב למעלה כנ"ל, בחר לנו אנשים, צדיקים בני צדיקים שזכו לשמירת הברית ויכולים לחזק הרחוקים לתקן הברית, ואלו האנשים יהיו ראויים בקדושתם ללכת עמך, בחינת בקי בהליכה, בקי ברצוא בקי בשוכ. ויהי רצון שתשלח לנו במהרה משה משיח אשר ישלים הכסא והשם בגאולה שלמה אמן.

ועתה אחי יקירי בא גם אתה להתבונן בהמשך הזהר לקמן ולחדש על פי התורה הנ"ל.

אמר רבי שמעון, בשעתא דנפיק יהושע נער. אתער נער דלעילא, ואתתקן בכמה תיקונין בכמה ויינין, דאתקינת ליה אמיה, לקרבא דא, לנקמא נוקמא דברית. והיינו דכתיב, (ויקרא כו) תרב נוקמת נקם ברית, ודא הוא רזא דכתיב, ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי תרב. לפי תרב ודאי, ולא לפום רומחין ויינין, אלא בתרב ודאי היא, האי דאקרי תרב נוקמת נקם ברית.

ומשה אתתקן לקרבא דלעילא, וידי משה כבדים: כבדים ממש, וקירין, קדישין, לא אסתאבן לעלמין. יקרין דאתחזון לאנחא בהו קרבא דלעילא. ויקחו אבן וישמו תחתיו וישב עליה, בגין דישאל שרין בצערא, ויהא עמהון בצעריהון.

ואחרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה וגו', מאי תמכו בידיו. אמונה. (אמונה, מהימנותא ודא) וכי על דאחרן וחור תמכו לידוי, הוו ידוי אמונה. אלא, משה בלא בחכמתא עביד מה דעביד. אחרן וחור, דא מספרא דיליה, ודא מספרא דיליה, וידוי פאמצעיתא, ועל דא ויהי ידוי אמונה, מהימנותא. אחרן בגין דיתער ספרא דיליה, (חוקת קל"א ע"ב) וחור בגין דיתער ספרא דיליה, והוו אחידן בידוי מפאן ומפאן, דאשתכחא סיועא דלעילא. (שמות יז) והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל. פאשר ירים: דנקיף ימינא על שמאלא, ואתבזון בפרישו ידוי. וגבר ישראל: ישראל דלעילא. וכאשר יניח ידו וגבר עמלק, בשעתא דישאל לתתא, משתכחין מצלותא, לא יכלין ידי משה למיקם בקיפוי, וגבר עמלק. מפאן אולפנא, אף על גב דכחנא פריש ידוי, בקרבנא לתקנא גרמיה בכלא, ישראל בעיין לאשתכחא בצלותהון, עמיה.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטם להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתה לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמז אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם להחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

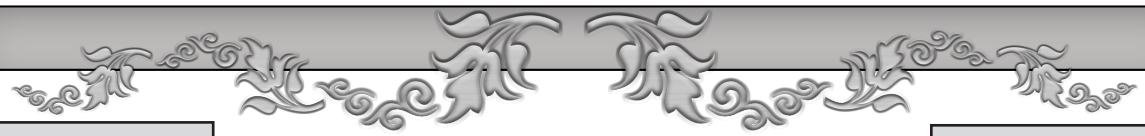
- א. עקר התשובה פשוט מע ביוזמו ידם וישתק, ויסבל ביוזנות ושיפכות דמים תפאים עליו. ובה הוא ממעט הדם שבהלל השמאלי וזוכה יצרו הרע, ועל ידי זה זוכה לקבוד אלוקי:
- ב. קדם התשובה עדין אין לו תורה, באלו עדין לא נתנה בעולם, כי טוב לו שלא נבא משנברא. וכשבא לטהר את עצמו ולעשות תשובה, אז מכין את עצמו שיהיה לו הויה בעולם, עליבן תשובה היא בחינת אהיה, הינו אנה זמין למהיו כנ"ל:
- ג. גם צריך לדעת, ששבבא לטהר ולעשות תשובה אומרים לו המתן. הינו, אף שהוא צריך למהר מאוד להמלט על נפשו לברח מתוך החשך, אף על פי כן אל יבהלוהו רעיוניו בשווא רחוקו מתפלה ומכל הדברים שבקדשה, כי התורה להמתין עד שיזכה לתקון גמור, כי זה בחינת: "הבא לטהר מסייעין לו וכו' אומרים לו המתן", והבין:

תפילה על פי הלימוד

אנא ה' יהמו ויכירו מעיד ורחמיך ותניגותיך עלי, ויעלה ויבא זכרונך לפניך למוצה, ורחם עלי ברחמיך הרבים, ואל תניחני ואל תפושני להשתקע חם ושלום באלו המקומות הנמוכים והשפלים אשר באתי עד הנה. "אל תעזבני ה' אלקי ואל תרחק ממני. אל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה". הנני והקימני ומעפר דלותי ומעצם שפלותי תרוממני. ויגם מקרא שפתוב, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה. והירידה יהיה תכלית העליה. הים והמל עלי, ושלח וישועתך ותתמכני בימין צדקה, ותסענדי בעוצם המלתך. ותהיה תמיד עמי. ותתן לי כח ושלח לאחוז בך תמיד, ואל תניחני לפול חם ושלום לעולם. ויגם מקרא שפתוב, כי יפול לא יוסל כי ה' סומך ידו. ותמהר ותחיש לנגאלנו גאלת הנפש. ותוציאני ותעלני מהים ומעמך, מכל מיני נפילות וירידות והתרחקות ממך שנתרחקתי עד הנה. מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון. המל על דל ואביון כמוני. הנני והקימני, הנני והקימני שפתתי אליך פני. מקצה הארץ אליך אקרא בעמף לבי בצור ירום מפני תנחני: רבנו של עולם, רבנו של עולם, הים והמל עלי אבי שבשמים, ותגוער בהרודפים ומפילים אותי, ואמור לצרותי די ותאמר עד פה תבא. ומעמך תרחם עלי ותעורני ותושיעני

אומתי. ותעורני שאזכה לתשובה שלמה באמת. לתשובה עלאה. באפן שאזכה שיתחד על ידי נקדה התחתונה בנקדה העליונה, ויתמקן וישלם על ידי, אדם העליון לשבת על הפסא, ושם יהיה נכלל נפשי ורוחי ונשמותי מעתה ועד עולם. ותמלא פנימת הלכנה, והיה אור הלכנה באור החמה, כמו שפתוב, והיה אור הלכנה באור החמה ואור החמה יהיה שבעתים באור שבעת הימים. כי מלכותך בכל משלח בשמים ובארץ. ואתה עושה גדולות ונפלאות עד אין חקר, ואתה חושב מחשבות לכל ידח ממך נדח. "ממית ומחיה מוריד שאול ויעל". ואתה מקשר ומחבר ומיחד שני הפכים יחד, תכלית קצה התחתון מעמקי שאול, עד רום גבהי מרומים עד תכלית קצה העליון, מנקדה התחתונה עד נקדה העליונה, פי מי יאמר לך מה תעשה. על פי יגיעו רחמיך גם עלי, ותתאור התיירה מתחת פסא כבודך הומל דלים שומע אצנת אביונים, ותעורני להתעורר באמת ולשוב בתשובה שלמה לפניך באמת, ותנחני להיות דבוק באמת בצדיקי אמת מעתה ועד עולם. "כי לא תחפץ במוות המת פי אם בשובו מדרכיו ויהיה, תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם, שובה ה' עד מתי והנחם על עבדיך. השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו פקדם":

לעילוי נשמת מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל ת.נ.צ.ב.ה.

להצלת שמעון בן רמונדה רוחמה, ולרוע של קיימא וכן לרפואה שלמה רחל בת מול ורמונדה רוחמה בת שמחה

לעילוי נשמת מירה בת אשר ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת חיה ליאורה בת פטריסיה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת דבורה בת חיים ת.נ.צ.ב.ה.